

SLOVENE

Štev. 286.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.

Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 15. decembra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemanj:
za celo leto 26 K, za polovico leta 14 K, za četrt leta 8 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejemanj: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavljeno 20 h. Plačuje se vnaprej.

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročila, inserate in reklamacije. —
Vse računa se računsko enostopna petljava (dolžina
v milimetrah) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
Reklamnih noticah stane enostopna garmondvrat
10 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Verska vojska.

Že tretje leto divja na Francoskem sirovi boj proti cerkvi. Tisoči in tisoči menihov in redovnic so bili oropani in izgnani iz države, kateri so zvesto služili, vzgajajoč mladi naraščaj v zvestobi do Boga in do domovine. Framasonski divjost je zmagala. — Kamen se je odtrgal in hiti nevzdržno nazval po poševni ploskvi. Za menihi je prišla vrsta na škofo, duhovnike in — častnike!

Samo dve leti puščajo framasoni še milostno katoličanom njih cerkve. Potem bodo vrgli iz njih vse cerkvene stvari in jih porabili za svoje namene. Ali bodo naredili iz njih skladišča, ali plesišča, ali bodo na oltarje postavljali svoja nova božanstva? Ali bodo zopet, kakor o veliki revoluciji, z glavnega oltarja „Notre Dame“ v Parizu, vrgli podobo Žalostne Matere božje in postavili na njeno mesto nago nesramnico ter se jej klanjali kot boginji razuma? Kdor opazuje to divjanje, mora pač prisoditi sedanjim vladam take namene in tako budalost. Če bodo pa katoličani hoteli vendar še imeti poslopja za bogoslužje, bodo morali od framasonov svoje lastne cerkve za drag denar jemati v najem.

V katoliškem časopisju francoskem se razmotriva vprašanje, kaj naj store katoličani proti takemu nasilstvu? Ali se naj vzdignejo in postavijo silo proti sili? Ali se naj uklonijo in puste, da jim framasoni pobere vse, kar imajo?

Najbrže bo prišlo do pasivnega odpora. Katoličani se ne bodo zmenili za te postavbe, katere je nekaj blaznih sektovcev z vsem terorizmom izsililo iz zbornice. Menihi in nune so se dali z vojaško silo pognati in pometati iz svojih cerkva in iz svojih šol na ulice. Ti so bili mirni in se niso niti najmanj upirali zasramovali so jih in suvali, a ti niso godrnjali. Edino le to so izjavljali, da se jim godi krivica in da se umaknejo samo sili. Ljudstvo se je zbiralo na ulicah in je demonstriralo za redovnike. —

Nekaj tepežev, nekaj majhnih zaporov — pa je bilo.

Zdaj pride težji del tega rabelskega dela: Treba bo boja za cerkve. Katoličani se bodo tudi iz svojih cerkva umaknili samo sili. Da pobere duhovnikom vse dohodke in jih postavijo kot berače na ulico, to ne bo nič hudega. Katoličani na Francoskem so tako premožni, da jih nov strošek za duhovščino ne bo težil. A iz svojih cerkva ne bodo šli izlepa. Tisti dan, ko bodo framasoni jemali v posest cerkve po celi državi, bodo rabili celo svojo armado. To se pravi: rabili jo bodo, ali bo pa armada ubogala, to je drugo vprašanje! Že sedaj se je zgodilo, da so častniki odpasali svoje sablje in jih vrnili poveljnikom, ko so od njih zahtevali, da naj gredo s topovi nad bolnišnice in z bajoneti ženejo usmiljenke čez mejo. Zadnje razprave v državni zbornici so pa pokazale, da je divjanje framasonov naredilo tako globok prepad med vlado in med armado, da imajo gospodje v „Palais Bourbon“ dovolj vzroka, da postanejo skromnejši.

Ker so učenci katoliških šol videli, da v državni službi vsled framasonske protekcije ne morejo uspevati, so šli v vojno službo, zanašajoč se, da bo tu odločevala samo njih osebna čilost in vrlost. A motili so se. Framasoni so imeli najete skrivne ovaduhe, kateri so opisovali „mišljenje“ vsakega posameznega častnika. „Figaro“, „Temps“, „Echo de Paris“, „Univers“ itd. objavljajo zdaj dan na dan cele kolone takih proskripcijskih listin, ki so jih — to je seveda tudi le na Francoskem mogoče — dobili iz vojnega ministrstva. Tu nekaj zgledov teh ovadb:

Framason Schwerer, notar v Grenoblu, kot zaupnik „Velikega Orienta“, poroča 4. septembra 1902, št. 11.479: Grenoble, 140. pešpolk: Lieutenant-colonel Dalož — reakcionaren klerikalec. — Generalni štab: Lemaître, commandant hors cadres: Klerikalen nacionalist,

jako bojevit; poročen v jezuitski cerkvi; mati njegove žene je jako pobožna. Je intrigant. Govori, če treba, jako republikansko, drži mnogo nase.

Stotnik Baltzinger (19. pešpolk v Nimesu) poroča „Velikemu Orientu“ 27. julija 1903, št. 12.723:

Le Maire, lieutenant-colonel, ko je bival v Nimesu, je dal svoje hčerke v nunsko šolo. Reakcionarec, nastopa včasih netaktno. S svojo soprogo hodi k maši. Žena mu je Bretonka in vpliva nanj v klerikalnem smislu.

Pierrard, commandant. Bo v desetih mesecih doslužil. Je neznačajan, oženjen z žensko, ki je še bolj bigotna kot on, kar ni malo. Dvanajstletno hčer je vpisal v svobodno šolo sekulariziranih redovnic. Vsled tega mu je republikanska stranka naredila škandal. V nedeljo gre v uniformi k maši in spremlja ga več častnikov. Duh popolnoma klerikalen in jezuitski. Zagrižen reakcionarec; zabavlja čez ložo pri vsakem obedu.

Dardoiz, commandant. Kaže na zunaj republikanska čuvstva, se hlina protiklerikalnega, a le navidezno. To dela pa le, da bi avanziral. Ni resen.

Paudiere, polkovnik 112. pešpolka. Debel, da komaj zleze na konja. Sovražnik ministrstva, nacionalist.

General Palie, poveljnik artiljerije 15. voja. Vdovec. Ima sina poročnika. Reakcionarec. Klerikalec. Hodi k maši. Škof ga je obiskal. Je svetoval častnikom, naj gredo v cerkev.

De Camaret, ex-chef eskadre 38. p., zdaj v Toulu. Je poslal svoje otroke v šolo k Asumpcionistom. Je zabeležen v tabeli za avanziranje. Ne sme postati nikdar lieutenant-colonel.

Na tisoče takih ovadb bi lahko izpisali iz francoskih listov. Izmed 30 000 francoskih častnikov sodijo, da jih je 24.000, ki obsojajo framasonsko gonjo proti cerkvi, ki torej „niso zanesljivi“.

Zdaj si pa predstavljajmo ogorčenost teh ljudi, ko beró po listih objavljene take ovadbe o sebi, in sicer od ljudi, kateri upajo s tako špionažo splezati kvišku in zasesti prva mesta v republiki!

Ni čuda, da je Syveton v zbornici plačil jezno pokonci in oklofutal vojnega ministra, ki je upeljal v armado tako sramotno vohunstvo. Ni bilo prav, da se je mož tako spozabil, a klofute so bile poštene za služenje!

Zdaj se pa ex-abbé Combes vprašuje: Ali nas bo armada ubogala, ko ji zapovemo, da naj strelja na cerkve, da naj prebada mašnike, da naj ruši oltarje in z bajoneti izganja verno ljudstvo iz cerkva?

Vprašujejo se pa lahko še dalje: Ali smo pa mi sami varni pred armado, katero smo s tako podlimi sredstvi napadli? Če vstane en general à la Napoleon in pozove armado, da naj očisti Francijo vohunov, ali ne bo večina častniškega zbora z veseljem vzklikom stopila pod njegovo zastavo?

Kamen, ki se je odvalil, pa se neče ustaviti. Framasonski strast tira vlado vedno dalje. Combes je zagrozil parlamentu: Če me zapusti zbornica, bom apeliral na pravičnost dežele.

Naj apelira! Želeti je, da izvrše framasoni vse svoje nakane do konca. Tačas se bodo organizirali katoličani.

Dogodki na Ogrskem.

Budimpešta, 15. dec. Vse je pod vtiskom včerajšnje državnozbornske mirne seje. Po seji se obiskovalci galerije niso hoteli umakniti s svojih prostorov. Vse je pričakovalo, da še kaj pride. Dočim opozicija trdi, da je njen uspeh, ker Perczel ni predsedoval, drugi zopet trdijo, da je računati z uspehom liberalne stranke, ker je opozicija trčila, da prejšnja sežija ni bila pravilno zaključena, a je sedaj nakrat pritrdila čitanju kraljevega reskripta, ki otvarja novo sežijo. Nadaljna naloga zbornice je sedaj konstituiranje zbornice. Če bi opozicija volitev podpredsednikov in odsekov poizkušala preprečiti s tehnično obstrukcijo, se bo vlada zatekla k določilom poslovniika, ki določa, da se mora konstituiranje izvršiti gotovo tekom treh sej. Seja bo torej v tem slučaju trajala toliko časa, da se konstituiranje izvrši. Nato bo boj za pro-

LISTEK.

Divji graben.

Črtica iz gorā, spisal V. L.

I.

Kakor hitro je zaigral prvi odsev plaze zarje za Karavankami, je odhitel lovec Ivan na planino; z nasladi so se bočile njegove široke prsi, ko so dihaile sveži jutranji zrak; lica so mu rdela od moči in prijetnega napa in vsa njegova korenjaška postava v kratkih nogavicah, irhastih hlačah in raševinastem suknjiču, glava pokrita z lovskim klobukom, na katerem se je mogočno ponašalo zakrivljeno pero divjega petelina, je izražala ljubezen in občudovanje te krasne planinske narave, tisto tiho, neizrekljivo ljubezen, ki jo goje zanjo njeni otroci.

Včasih je obstal in si otrl pot raz čelo. Bil je na potu v Strmi laz, da prinese seboj tistega velikega srnjaka, ki biva tam gori in, ponosen na svoje šesterezobe roglje, neizprosno čuva svoje domačinstvo proti vsakemu pritepencu. Srnjak je bil namenjen za mizo graščaka, ki je povabil za nedeljo

— svoj imendan, številno družbo v goste in naročil Ivanu naj mu preskrbi dobre pečenke. Ivan je sicer dobro vedel, da se bode baron pohvalil, s kolikim trudom je zalezal on sam srnjaka gori v laz, in dostavil še cel kup različnih podrobnosti, ki imajo skupno le to, da so vse do zadnje izmišljene; toda kot graščinski lovec je bil gospode že navajen in misel na baronovo samohvalo proti gostom ga ni niti najmanj motila v veselju, katero je občutil že sedaj, ko si je med hojo v duhu slikal srnjaka, kako leži ustreljen pri njegovih nogah, on pa se sklanja nad njim ter si izreka priznanje za to, da ga je tako mojstrsko zadel...

S krvavim zlatom je oblivala zora skalne grebene; lahka, komaj vidna meglica je drhtela tuintam v prvih solnčnih žarkih, nebo se je prepenjalo z vedno čistejšo modrino in tuintam so poizkušali ptiči svoje jutranjice.

Že je bil blizu in oprezno je stopal skozi smrečje proti prehodu, koder je prihajal srnjak. Kar mu je bilo, kakor da se je razgrnil sveži pomladni zrak od silnega zvoka. . . Bum! se je razleglo v čisti vzduh

in se neslo v stoterem odmevu, od stene do stene. Za trenotek je obstal lovec, kakor pribit: tat ga je nedvomno prehitel in, če je s svojim strelom zadel, mu je podrl najlepšega srnjaka v celem lovu.

Naprej, dokler je čas! Kakor mačka se je zaletel Ivan proti laz, odkoder je bil pretgrgal strel svečano jutranjo tišino. Opresno se skrivaje za debli in prežeč, kakor sivi sokol pod oblaki, je kmalu dospel na rob trate, ki se je širila v pisanem krasu rosinih cvetov in trav. Izza gostega grmovja se mu je odprl vnebovpijoč prizor: z iztegnjenimi nogami je ležal srnjak na biserni travi, poleg njega pa je klečal tisti preklicani fant, ki ga je Ivan dobro poznal, in ga odpiral z nožem, tako da se je kadilo v hladni zrak od svežega, toplega drobovja in krvi. Čez ramo pa mu je visela puška in Ivanu se je zdelo, kakor bi še vstajala modrikasta meglica iz njene cevi.

Opresno je stopil lovec naprej, da bi prišel zločincu za hrbet; v tem hipu pa se je zlomila pod njegovo nogo trhla vejica in tat se je bliskoma ozrl ter zagledal sovražnika.

„Stoj, Tone!“ je zavpil Ivan in skočil k njemu, da bi ga zagrabil.

Ta pa ni bil tako neumen, da bi ga čakal; v trenotku je skočil po konci in predno ga je dosegla lovčeva roka, je šinil kakor burja po bregu navzdol, skakaje čez podrta debela, kamenje in jarke s predrznimi skoki, kakor divja koza, ne meneč se za nevarnost. A tudi Ivan je znal takšne stvari in tisti hip se je začela ljuta gonja; kakor tiger jo je udril razjarjeni lovec za begunom in naglo, čimdalje bolj se je krčila razdalja med obema. Tat je bil to pač začutil, zakaj naenkrat je izginil za skalo, preko katere se je bil pognal z neverjetno predrznostjo, in tisti hip se je prikazala izza nje cev namerjene puške, Tonetova glava in rama.

Bliskoma je skočil Ivan v stran in divgnil kopito svoje puške k licu; dva strela obenem sta zagrmela v jutranji molk. Za lovčevim hrbotom je otožno jeknilo drevo in trske so odletele v stran, ko je zažvižgala smrtonosna krogla mimo, toda Ivan ni bil zadet. On je pač bolje meril, nego njegov nasprotnik, ki je tisti trenotek skočil po-

vizerij. Uporabljanje novega poslovnika, s katerim si bo pomagal Tisza, opozicija ne bo priznavala in tako se bodo razvile živahne parlamentarne bitke.

Budimpešta, 15. dec. Izvrševalni odbor opozicije je sklenil, da opozicija pri razbijanju nastalo škodo pokrije iz lastnih sredstev.

Budimpešta, 15. dec. Tisza je izjavil, da je pripravljen se pogajati, če se končno reši zadeva poslovnika. V liberalni stranki pa prevladuje mnenje, da se ne sme opoziciji nič privoliti, da se komaj ustvarjenega novega poslovnika ne sme pustiti pasti, temveč, da se ga mora pričeti uporabljati.

Budimpešta, 15. decembra. Grof Apponyi je izjavil, da se ne boji razpuščenja drž zbor. Tisza je odpravljen. Prihodnji mož je Wekerle ali pa grof Julij Andrássy.

Budimpešta, 15. dec. Grofa Julij in Teodor Andrássy, ki sta najbolj vplivala na opozicijo, sta izjavila, da opozicija stoji na stališču, da se določila novega poslovnika morajo odpraviti. Potem je mogoče govoriti o reformi in končni določitvi poslovnika. Če se zgoraj omenjena zahteva ne izvrši, ni mogoče govoriti o miru. Poslanec opozicijskega J. U. sth je pa izjavil, da opozicija ne bo nasprotovala konstituiranju zbornice, če Perczel ne bo predsedoval in če ne bo parlamentarne straže v zbornici. Naj bo tako ali tako, kriza je še vedno akutna.

Budimpešta, 15. dec. Opozicija razširja vesti, da je grof Khuen Heder-vary prišel z Dunaja z vestjo, da cesar o razpustitvi zbornice neče nič slišati. Dejal je menda: "Tisza naj napravi red! Jaz tega ne storim!" Z druge strani se pa poroča, da ima Tisza že v žepu cesarjevo dovoljenje, da razpusti zbornico, kadar se mu primerno zdi.

Budimpešta, 15. dec. Liberalni poslanci so včeraj Banffyjev kip, ki se nahaja med kipi bivših ministrskih predsednikov, pokrili z grobimi koci tako, da se kipa nič ne vidi. To so storili radi tega, ker se je Banffy udeleževal demolaranja.

Budimpešta, 15. dec. Neka skupina poslancev se trudi, da bi se napravila sprava z opozicijo na ta način, da bi Perczelova izjava z dne 18. nov. se uničila, opozicija pa bi se zavezala v gotovem roku dovoliti izboljšanje poslovnika, o katerem je deloma tudi sama mnenja, da več ne zahteva. Perczel je odpotoval od tu in se prihodnjih zborničnih sej menda več ne udeleži.

Rusko-japonska vojska.

Boji okrog Port Arturja.

Iz Londona poročajo 14. t. m., da sta bili 25. novembra pred Port Arturjem potopljene dve ruski torpedovki. — V Daljnem je sedaj 150 vjetnikov. Vsak dan vkrcajo v Daljnem na ladje okrog 400 ranjenih in bolnih Japoncev od mandžurijske armade, da se odpeljejo na Japonsko. — Vreme je silno mrzlo. Čete imajo kožuhe.

Japonsko poročilo o Port Arturju.

Iz Tokia poročajo 13. t. m.: Vsak dan je jasnejše, kake važnosti je zavzetje "203 m. grida". Z njegovega vrhunca je natančno videti mnogo ruskih pozicij, med temi Tajankov, Ičan in Ančan. Videti je, da strežejo topovom skoro izključno le mornarji, ker so najbrže pobiti vsi topničarji. Prej so tvorili mornarji reservo. — Vkljub silnemu

konci, vrgel puško od sebe in tekel naprej; toda desnica mu je mahala mrtva od telesa. Ivan, ki jo je zopet udril za njim, je kmalu opazil krvavo sled na travi in kamenju.

Tedaj pa sta dospela do roba skalne razpoke, ki ji pravijo Divji graben. Globoka je pač nad sto metrov in tako široka, da je živa duša ne preskoči, a njene stene padajo strmo nizdoli. Ko je divji lovec videl, da ne uide, je obstal par korakov pred brezdnom, obrnil se proti nasprotniku in v njegovi visokodvignjeni roki se je zasvetil lovski nož, še krvav od dela pri srnjaku. Lovec je vedel, da mu ga je pripravljen vsak hip zasaditi med rebra. Zato se je naglo vrgel nanj in po kratki, kruti borbi je odletel nož daleč proč, a Ivan je z ljuto silo pahnul zločinca od sebe.

Pretrsljiv krik je jeknil po zraku: tat je padel čez rob brezdna in obvisel na suhem, slabotnem grmiču, ki se je takoj začel izdirati iz svoje razpokline. Kamenček za kamenčkom in grudica za grudico je padala v teku par sekund v črno globino; a obupno hropenje je bilo vse, kar je mogel spraviti nesrečnik iz grla.

Ivan ni premišljal in ni vedel, kaj se

mrazu in sneženim viharjem je zdravstveni položaj mnogo bolj ugoden, kot v vojski s Kitajsko.

Dela v jarkih napredujejo. Obstreljavanje se sedaj vrši proti novemu mestu, ki na mnogih krajih gori. Glasi se, da so Japonci zopet uspešno končali nekaj nadaljnjih akcij.

Steselj se ne uda.

"New-York-Herald" poroča 14. t. mes., da se bo Steselj s slabimi ostanki svojega moštva umaknil na Ljaotješan, kjer se bo boril do zadnjega moža. Mati generala Focka pravi, da njen sin ni zmožen, da bi se udal. Smatra ga že za mrtvega.

Zopet se je potopila ena japonska bojna ladja.

Vojni dopisnik "Daily Telegrapha" poroča iz Čifua 14. t. m.: Sel, ki je došel sem iz Daljnega, poroča, da se je ena izmed treh japonskih bojnih ladij, ki so došle od Vladivostoka, dne 30. novembra pred Port Arturjem potopila vsled ruskega torpednega napada. 300 mož posadke je utonilo. Ladja je baje imela tri dimnike. Prebivalstvo to vest potrjuje. Zatrjuje pa, da je bila ta ladja večja ko "Saiyen" ter menijo, da je bila oklopnica "Šikišima", ali pa kaka oklopna križarica.

Ruska križarica "Askold".

"Morning Post" poroča iz Šangaja, da "Askold" še vedno jemlje premog; na krovu ima že 1000 ton premoga. Sodijo, da se nadomeščajo odvzeti deli strojev z novimi deli.

"Pobožna želja".

"New-York-Herald" potrjuje v peterburškem poročilu z dne 14. t. m. vest angleških listov, da bo baltiško brodogradnišvo odločeno, ker ni sposobno za boj z japonskim. To je vsaj "želja občinstva".

Kapitan Kladov.

Iz Peterburga poročajo z dne 13. t. m. o kapitanu Kladovu še sledeče: Kapitan Kladov je postal vsled svoje disciplinarne kazni junak dneva. Vsi listi glavnega mesta priobčujejo tople članke za kapitana, ki se ni bal iz ljubezni do domovine odkrito povedati resnice o razmerah v mornarici. Danes priobčuje Kladov sam eno pismo v "Rusi", v katerem opetovano povdarja, da je treba v ojačenje Roždestvenskega odposlati še tretje brodogradnišvo, ker ima admiral nezadostne sile. Odposlati se morajo vse ladje, ki so že sedaj pripravljene, ne sme se več čakati. "Kako grozno doni potem beseda: Prepozno!" Kladovi častilci zbirajo za "Kladovo ustanovo" za zbor mornariških kadetov. Došlo je že več prispevkov, eden celo od soproge admirala Roždestvenskega z laskavim pismom. Kladov ne sme sprejemati obiskov; niti njegovi tovariši ne smejo k njemu. — Drugo peterburško poročilo istega datuma se glasi: Soproga admirala Roždestvenskega se ni udeležila le subskripcije za ustanovitev ustanove v čast Kladovu, ampak mu je v nekem pismu na "Novoje Vremje" izrekla tudi najtoplejšo zahvalo za njegov članek, ki popolnoma odgovarja resnici. Zbirajo se tudi razni drugi doneski, med njimi tudi za častno bodalce Kladovu. — Kladov izjavlja v svojem raportu, da je v onem dnevnem povelju, ki razglša njegovo obsodbo, obdolžen laži ter v svoji časti kot častnik ni človek užaljen; vsled tega zahteva, da se ga odda mornariškemu sodišču. Vse liste prosi, naj ta raport priobčijo. Ko bi ne bilo omajano stališče velikega kneza, Aleksija, bi si listi tega ne bili upali storiti.

Bolni in ranjeni ruski vojaki

Iz Peterburga poročajo 13. t. m.: Iz gotovega vira se glasi, da je doslej do-

godi ž njim; z enim skokom je bil pri fantu in ga potegnil s krepko roko na trdna tla. Nekaj trenutkov sta molčala oba: strah jima je bil odvzel besede. Nikdo ni več mislil na boj, dasiravno sta ležala Tonetov nož in Ivanova puška v neposredni bližini. Prvi je izpregovoril lovec:

"Kam sem te ustrelil?"

Smrtnobled in tresoč se na celem telesu je pokazal ta z levico na desno ramo in zajecal od bolečine, ko mu je lovec v naglici za silo obvezal rano, ki sicer ni bila nevarna.

Nato je velel Ivan odločno:

"Tako, zdaj pa vstani in hodi z mano!"

"Jaj grem", je dejal Tone, ki je še vedno trepetal in pokazal z roko na grmič, ki se je v istem hipu odtrgal in prasketaje padel ob skali v globino. "Bog ti povrni!" je dostavil in se z grozo obrnil proč od Divjega grabna, iz katerega solnce še ni bilo pregnalo mrakov.

Nato sta odšla v dolino.

Ko je bil Tone izročen sodnji, so ga obsodili na več mesecev težke ječe zaradi lovske tatvine in poizkušane uboja.

(Konec prih.)

šlo z bojišča v evropsko Rusijo 110.000 mož, med temi 54.000 ranjenec in 56.000 bolnikov. Poleg tega leže ranjeni in bolni tudi še v Sibiriji; tako je v Irkutsku 3000 mož; mnogo jih je pa tudi v bolnišnicah na bojišču.

Rusi v Koreji.

Neka privatna brzojavka poroča 13. t. mes. iz Tokia: Kakor se glasi, so Rusi v severni Koreji alarmirani vsled bližanja Japoncev. Korejska (vlada) želi, da se Rusi preženo iz Koreje ter je sklenila odposlati v Hamhen tri bataljone, ki naj preženo od ondot kosaške čete.

Smrt francoskega in nemškega vojaškega atašeeja.

"Echo de Paris" priobčuje pismo ruskega tajnega agenta, ki piše, da se mu je posrečilo izvedeti, da so džunko, na kateri sta se nahajala francoski in nemški ataše v Port Arturju, ki sta hotela ubežati iz trdnjave, potopili Japonci. Neka japonska torpedovka je streljala na džunko, ki je obstala. Na krov je prišel japonski častnik, ki je videl, da so japonske kroglice ubile 2 Kitajca ter nemškega atašeeja. Nato je dal poveljnik navzoče japonske križarke potopiti džunko s francoskim atašejem vred. Japonski poslanik v Londonu to taji. Stvar utegne imeti resne posledice.

Huliski dogodek.

Neko pismo pripoveduje, da so štiri japonske torpedovke, deloma z angleškim moštvom v družbi z ribiškimi parniki, ki so jih preskrbeljivali z živim in premogom, v oktobru odplule od angleške obale, da napadejo baltiško brodogradnišvo v Severnem morju. Dve japonski torpedovki sta bili pri tej priliki potopljene.

Transporti na bajkalski železnici.

"Agence Havas" poroča iz Irkutska dne 14. t. m.: Bajkalsko jezero je popolnoma prosto ledu. Na obajkalski železnici vozijo le tovrstni vlaki. Mraz je hud. Mnogo novih čet odhaja proti jugu. Iz Irkutska je odšla po vlakcu v Vladivostok razstavljena torpedovka.

"Prozitelnij".

Ruski lovec torped "Prozitelnij" je došel 13. t. m. v Vigo. Španska vlada mu je dovolila, da popravi poškodbe.

Baltiško brodogradnišvo.

Kapstadt, 13. dec. Ruski parnik "Orel" je došel sem. Plove pred brodogradnišvom, da proizvede stališča japonskih bojnih ladij.

Japonci nepriljubljeni pri Kitajcih.

Nemški polkovnik Gädke pripoveduje, da Kitajci v Mandžuriji jako radi sprejemajo ruski denar, a se branijo japonskega. Nadalje pripoveduje, da Kitajci bridko tožijo nad Japonci radi njih krutosti. Ruski vojaki, da so jako blagega srca. Japonci pripovedujejo Kitajcem, da so prišli kakor osvoboditelji, a Kitajci se bojé te svobode, ki se najlepše kaže o sami krutosti nasproti Kitajcem.

Notranjepolitični položaj.

Za soboto je nemška ljudska stranka naznanila shod v Inomostu. Ta shod je odpovedan, ker mora dr. Erler biti navzoč pri važnem posvetovanju nemške ljudske stranke na Dunaju. Čuje se o važnih odločitvah.

Poslanec čeških agrarcev, Prašek, je brzojavno pozvan na Dunaj, menda v zavedi predloge za pomoč po uimah oškodovanim.

Novi zagrebški župan.

V soboto se je vršila, kakor poročajo zagrebški listi, konferenca mestnih zastopnikov glede izvolitve novega mestnega župana. Priredili so poizkusno volitev, na kateri se je pokazalo, da je dobil največ glasov dr. Milan Amruš, ki je pred leti že bil zagrebški župan. Sodi se, da tudi definitivna volitev izpade Amrušu v prilog.

Stavka ljudskošolskih učencev.

Iz Opave poročajo o stavki, ki je nastala med učenci petrazredne ljudske šole v Dombravi. Na tej šoli se poučuje krščanski nauk od I. do III. razreda v češčini, v IV. razredu češko in nemško; v V. razredu pa češko in poljsko. Župnik Lobisik je pa poučeval krščanski nauk v vseh petih razredih poljsko. Zaradi tega so se pritožili češki starši. A ker je bila težba brez uspeha, so v ponedeljek sklenili, da ne bodo pustili svojih 313 otrok toliko časa obiskavati krščanski nauk, dokler ne bo pouk v češčini.

Gibanje za ustavo na Ruskem.

V Varšavi se vrše vsak dan protivladni poulični izgredi. Ta teden so bile štiri demonstracije, izmed katerih ena je bila pred ječo za politične hudeodelce.

Prekucijskega duha so navzeti celo višji vojaški krogi. Nedavno so čisto na tihem prišli štiri častniki in jih zaprli v neki trdnjavi. Tudi vojaki niso več prijazni vladi. Moskovski mestni zastop je odobril predlog, naj se dovoli shodno in časopisno svobodo in zamamci osebna svoboda ter naj se v Peterburg skliče ustavni shod, da izvede potrebne preosnove.

Predlog je bil soglasno odebren, kar je velike važnosti, ker so predlog povzročili voditelji velike industrije in veletrgovine na Ruskem — Iz Peterburga poročajo berolinskemu "Lokalanzeigerju": Dijaki tehnološkega zavoda v Peterburgu so priredili ples, na katerem je bilo približno 1000 oseb. Na plesu je bilo jako veliko svobodomiselnih pisateljev in tudi delavcev. Napovedani ples se je razvil v pravcati shod, na katerem so govorili o delavskem in o drugih splošno važnih političnih vprašanjih.

Sprejeli so resolucijo slično resoluciji zemstev in moskovskih ter peterburških odvetnikov.

Na to so se podali v plesno dvorano, kjer so priredili demonstracijo. Klicali so: "Proč s samodržstvom! Proč s carizmom! Proč z vojsko!"

Veliko carjevo podobo v dvorani so zakrili z rdečo zastavo, katera je imela napis: "Proč s samodržcem!" Razgrajali so do 6 zjutraj.

Kakor se poroča, bo vlada ostreje nastopila proti dijaškim in delavskim nemirom. Za red bodo skrbeli kozaki s knutami. — "Köln. Ztg." poroča, da je policija zadnje tedne presenetila več tajno prirejenih shodov, a ni posredovala. Edino v Harkovu so zaprli 6 oseb, ker so se udeležili zakonito prepovedanega shoda. — V Odesi je te dni tajna policija v neki hiši na Bolgarski cesti zasledila shod političnih zarotnikov in zasledla hišo ter hotela prijeti zborovalce. A ti so pričeli s policijo boj, v katerem je neka dijakinja ustrelila nekega policijskega uradnika. Končno je policija prišla in zaprla vse zarotnike.

Sloga med bolgarskimi in srbskimi visokošolci.

Iz Belgrada javljajo, da se je v nedeljo predpoldne vršila v stolni cerkvi v Belgradu zašušnica za vojake padle v bolgarsko-srbski vojni l. 1885. Službi božji, ki so jo naročili srbski visokošolci, je prisostvovala tudi deputacija bolgarskih dijakov. Tako službo božjo prirede tudi bolgarski dijaki v Sofiji, kamor je odpotovala deputacija srbskih dijakov iz Belgrada.

Nemški vojni minister o nemški armadi.

Včeraj, dne 14. t. m., je nemški vojni minister pl. Einem odgovarjal na razna predbacivanja o nemški armadi. Naglašal je, da nemška vojna uprava že leta dela na izboljšanje armade. Med ljudstvom je še veliko bojevitiga duha, kar dokazuje dejstvo, ker se veliko prostovoljcev javlja za v južno Afriko. Nemška armada je prve vrste, kar priznajo tudi v inozemstvu, in da bo taka ostala, za to bo skrbela vojna uprava z novimi tozadevnimi zakonskimi načrti.

Francoski senat proti krščanskemu naziranjju.

Francoski zakon o civilnem pravu je imel določilo iz kanoničnega prava, da je prepovedano skleniti zakon oženjenim prešestnikom po smrti drugega zakonskega z on o osebo, s katero je prešestoval v zakonu. Francoski senat je sedaj to določilo odpravil.

Odstop španskega ministrstva.

Špansko ministrstvo je kralju naznanilo, da odstopi. Ministrsko krizo je povzročilo, ker je hotel kralj imenovati za načelnika generalnega štaba generala Leno.

Veleizdaja na Nemškem.

Včeraj je nemško državno sodišče v Lipskem obsodilo v dveletno ječo 47letnega brivskega pomočnika Henseja. Za francosko vlado je poizkušal dobiti podatke o topovih.

Razprava proti Plevejevemu morilecu.

"Daily Express" poroča, da včeraj zaradi Plevejevega umora v dosmrtno ječo obsojena oseba ni bil Plevejev morilec Sasanov, marveč neka druga oseba, katera je pred sodiščem po naročilu policije igrala vlogo Plevejevega morilca. Sasanov je baje ušel že koncem meseca avgusta. Ruski viri poročajo, da je bil v dosmrtno prisilno delo obsojeni Sasanov pravi morilec Plevejev. Njegov sokrivce Likorsky je bil obsojen na 20letno prisilno delo.

Skrivnostna smrt Syvetona.

Pariški listi še vedno pišejo o vzrokih Syvetonove smrti. "Petit Parisien" poroča, da je na večer pred Syvetonovo smrtjo bil med Syvetonom, njegovo ženo in med možem Syvetonove pastorki, Meynardom, velik prepir. Syvetonova žena je izjavila, da se bo ločila od svojega soproga. Po prepiru je rekel Syveton, da mu ne preostaja drugega, kakor da izgine. "Gil Blas" poroča, da je Syveton imel dolgove, katerih pa ni hotela plačati njegova bogata soproga. Baje je njegova soproga celo sodelovala pri Syvetonovem samoumoru. Listi so pisali, da bo rajnikova soproga zaradi sokrivde samoumora zaprta, a ta vest se je izkazala za neresnično. Prokurator bo konstatiral, da je

Syveton izvršil samoumor, nakar bo ustavil preiskavo.

Štajerske novice

Š svojemu gospodarju zažgal. Pri celjski policiji se je sam javil 18letni Feliks Kovač, ki je v Kostrivnici zažgal hlev svojemu gospodarju županu Alojziju Novaku, ki ga je sprejel v službo, ko je bil deček izpuščen iz graškega zapora.

Š Namestu podgane sebe obstreli. V Mariboru je ključavničar J Korper streljal na neko podgano. Ko je puško zopet basal, se mu je sprožila na desno oko, na katero ne bo nikdar več videl.

Š Veliki koncert svetovnoznane ruskega narodnega pevkega zbora „Nadine Slavjanske“, broječa 40 oseb, v staroruskih nošah XVI. in XVII. stoletja s sodelovanjem velikoruskega Balalajka-orkestra pod osebnim vodstvom Nadine Slavjanske v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju, v sredo, dne 21. decembra. Spored: I Del: 1. N. Slavjanska: Ruska vojaška koračnica. 2. N. Slavjanska: Venček narodnih pesmi. 3. Arhangelsky: Nočni čuvaji. 4. Arhangelsky: Krakovjak (iz Poljskega). 5. N. Slavjanska: Narodne pesmi, poje Nadina Slavjanska. 6. Ničovsky: Sosulija, sloveča, maloruska pesem. 7. Maksim Gorkij: Verige, pesem kaznjencev iz „Brezdna“. II. Del: (izvaja Balalajka-orkester): 8. N. Slavjanska: Perzijska koračnica. 9. N. Slavjanska: Narodna pesem z varijacijami. 10. N. Slavjanska: Narodne pesmi. 11. N. Slavjanska: V zibeli, petje s spremljevanjem Balalajka-orkestra. 12. N. Slavjanska: Narodni ples. III. Del: Šolnik. Burka s petjem od Karatigina. Vstopnina: Sedeži: 1.—2 vrste in sedeži št. 51.—54. na balkonu 5 K, 3.—4. vrste 4 K, 5.—7. 3 K, 8.—16. vrste in sedeži 1.—50. na balkonu 2 K, stojišča 1 K, za dijače 60 v. Vstopnice se dbe v predprodaji v trgovini g. Drag. Hribarja in zvečer pri blagajni. — Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. dec.

Zavezniki celjskih nemškutarjev.

Take „zaveznike“ je „Narod“ odkril včeraj pri „Slovincu“. Če se mu že vsakdo smeja, to „Naroda“ ne plaši. Zaveznitvo z Nemci in nemčurji prepuščamo dr. Tavčarju, o katerem je znano, da mu zveza s Svegljem ni bila dovolj, ampak da je iskal zveze tudi s štajerskim Mravljagom. Tako je, mi pa bomo še dalje poročali o vseh dnevnih dogodkih, kakor smo to tudi storili o gospodu dr. Storu. Mi nimamo nobenega poudarka, kaj prikrivati, ker hočemo pošteno služiti slovenski javnosti. To je naš edini interes. Če se vsakdo postavi na stališče, da mora v prvi vrsti služiti pravici, če hoče služiti slovenskemu ljudstvu, nam ne bo treba o nobenem „slovenskem prvaku“ poročati neugodnih vesti.

Nekaj o lojalnosti. „Slovenski Narod“ (!) govori nekaj o „Slovenčevih“ lojalnosti češ, da moški podružnici „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Celju storjene krivice nismo popravili, ko smo poročali, da je v „Koledarju družbe sv. Cirila in Metoda“ črno na belem, da ni poslala družbinemu vodstvu za l. 1903. nobedega prispevka. To je tudi res v koledarju, če se je pa podružnici zgodila kaka krivica, je bila stvar vodstva „Družbe sv. Cirila in Metoda“ jo popraviti. Dne 12. decembra nam je vodstvo poslalo pojasnilo, ki temelji v tem, da je celjska moška podružnica poslala donešek za l. 1903. v tekočem letu 1904. in da vodstvo prosi podružnice, naj bi blagovolile v prihodnje v pravem času in vedno za tekoče leto pošiljati prispevkov. To smo tudi priobčili v „Slovincu“ še isti dan.

Kanonično umeščen je bil danes na župnijo Žabnico č. g. Karol Čik, doslej kapelan v Višnji gori.

„Schulvereinov“ jubilej, ki bo dne 13. maja prih. leta, nameravajo Nemci zbrati za društvo „časten dar“ v znesku 500 000 K za ustanovitev 10 novih nemških šol in otroških vrtec.

Smrtna kosa. V petek po noči je umrl v Pazinu umirovljeni župnik Matej Suplina. Pokojnik je mnogo let služboval kakor župnik v Bernu pri Pazinu. Dočkal je starost 75 let. N. p. v m.!

Pokojni knez H Windischgraetz je bil strasten lovec. Ker je imel posestva na Ogrskem, Češkem, Štajerskem in Kranjskem, se je večkrat pripetilo, ka-

kor se nam iz Logatca poroča, da so zasledili n. pr. kacega medveda ali volka v Javorniku ali v grajskih drugih gozdih, ko je bil knez ravno odsoten. Takoj so ga morali telegrafično obvestiti o tej zverjadi, in prej ni smel nihče iti nanjo na lov, dokler ni knez sam prišel in jo ustrelil. Tako se je pripetilo, da se je večkrat mudil na Češkem ali pa na Ogrskem, in medved ali pa volk sta morala čakati, da ju je pozdravil s kroglo sam knez, ki je čakal v to napravljene kolibi nanju.

Deutsche Alpen. Nemško-nacionalna domišljavost in drznost se kaže že na vseh koncih in krajih. Tu ti izdaja zdaj n. pr. Meyerjeva knjigarna na Dunaju katalog o svojih literarnih delih in potnih knjigah kjer čitamo pod rubriko „Deutsche Alpen“ te-le planine: Gorenje- in dolenje-avstrijske, solnograške, štajerske (!), koroske, kranjske (!!), hrvaške (!) in istrske gorovje (!). Dr. B. Binder, profesor na c. kr. realki, povejte nam, kdo vam je dal patent, o slovenskih deželah taka poročila razširjati?

Otvoritev zavoda sv. Alojzija v Gorici. V nedeljo popoldne je bil slovesno odprt zavod sv. Alojzija v Gorici. Prišel je prevz. g. knez nadškof, ki je blagoslovil poslopje. Otvoritvena slavnost se je vršila v veliki dvorani, kjer je bilo navzočih poleg vladnih zastopnikov in župana mnogo odlične gospode. Govoril je najprej dr. Jožef Allavena, vodja salezijskega zavoda v Estu o salezijskem delu za mladino, potem prof. Simsič o vzgoji, dr. Pontoni o boleznih mladine, ki izvirajo iz slabe družbe, alkoholizma, preobloženja z učenjem itd. Govorilo je še več drugih govornikov. Vmes je igrala salezijska godba iz Trsta.

Umrli je v Bazovici dne 13. t. m. ob 11. uri tamošnji ugledni občan Luka Ražem v 88. letu svoje dobe.

Mlada tatice. Komaj 15 let stara Marijana Jesenko služila je za dekle pri Cudermanovi v Predosljih. Necega dne, ko je bila sama doma, pobrala je iz zaprtih predalov več ženske oprave in denarnico z 19 K in je izginila brez sledu. Nato je pri Antonu Štrklju na Trati pri Št. Vidu stopila v službo; vozila je mleko v Ljubljano, zalivala je je z vodo in v svoj dobiček prodala. Ker se je temu njenemu goljufivemu početju prišlo na sled, morala je iz službe ter se je kakih 17 dni brez dela potepala. Sodišče je mlado tatice obsodilo na 4 mesece težke ječe.

Požar na Laborah pri Strazliču. Sinoči (14. decembra) ob 7. uri zvečer so pogorela vsa gospodarska poslopja g. Staretu, velikemu posestniku na Laborah. — Ogenj je bil velikanski, ker je zgorelo mnogo klaje in snopovja. Kranj je bil čudno razsvetljen od požara.

Sadna razstava v Radovljici. Odber sadne razstave je te dni prišel z razpošiljanjem odlikovanj, kakor in kakršne je določila presojevalna komisija razstave.

Ker je med mnogimi obdolžitvami razstavnega odbora v listu „Gorenjec“ tudi ta, da si morajo razstavljalci odlikovanja kupiti, pozivlje odbor vsakega č. razstavljalca, ki bi bil svoje odlikovanje posebej plačal, naj se gotovo prijavi načelnstvu razstavnega odbora.

Nadježda Slavjanska v Trstu. Iz Trsta nam pišejo: V četrtek in v petek zvečer priredi Nadježda Slavjanska v koncertni dvorani „Narodnega doma“ dva koncerta, za katera je tu splošno zanimanje. — Tržačani smo sicer že večkrat poslušali ruske zборе, a vendar nismo še nikdar tako željno pričakovali slišati Rusov, nego letos Ej! kri vendar ni veda. — A na tem ruskem koncertu je še neko čudno naključje. S tem ruskim koncertom bo v prvi koncertni dvorani, po kateri smo tako hrepeli Tržačanje odprta občinstvu — ruska družba svečano otvori prostore slovenskega gledališča v Trstu.

Ameriška profesorica na Slovenskem. Ameriška vseučiliška profesorica gđ. Emily Greene obišče letos slovenske dežele, kjer obišče uredništva in razne osebe, med njimi tukajšnjega dopisnika ameriškega „Glasa Naroda“ g. Antona Trstenjaka.

Obdavič je mariborski obč. svet večje izveske in reklamne deske prodajalnic.

Nemška zagrizenost Mariborski obč. svet je prepovedal slovenske napise na izveskih in reklamnih deskah prodajalnic. Ljubljana, kaj praviš temu?

Žile prerezal si je v Gorici vseučilišnik Hendrich, sin ravnatelja drž. realke v Trstu. Dobili so ga mrtvega v kopalnici.

Izkoriščanje Soče za obrtno namene. Trdka Ganz in tov., ki hoče v Trenti pridobivati velikanske električno silo, namerava v Tolminu zgraditi rezervoar za 280.000 kubičnih metrov. Pod vasjo Soča ob Soči namerava zgraditi tri jezove in vodovod, v katerega bo napeljala potok Lepjono. Tu bodo tri turbine za 800 konjskih sil. Komisionalni ogled, h kateremu so po-

vabljeni vsi zainteresenti, bo 16. jan. prihoden leta. V Tolminu bodo razloženi načrti.

Evropska komisija za sestavo železničnih vozniških redov je bila 6. t. m. odprta v Monakovem. Prihodnje zborovanje bo 15. in 16. junija l. 1905. v Luiku (Litich).

Hrvaške naselbine v Italiji. Letos poleti so odpotovali na južno Italijansko iz Hrvaškega dr. Smolaka, profesor Jožef Barač, župnik Herkulan Luger in slikar Vidorič, da obiščejo ondote hrvaške naselbine. Z velikim veseljem so jih sprejeli naselniki v Kruču in Živodih. Hrvaškega jezika še niso pozabili, dasi znajo popolnoma tudi italijansko. V Živodih se imenuje glavna ulica Piazza Italo Slava. Ustanovili so tudi „Hrvatsko čitaonico“ in hrvaško ljudsko knjižnico. Hrvaško odposlaništvo je popolnoma doseglo svoj namen, ker je vzbudilo med hrvaškimi naselniki na južnem Italijanskem zopet slovensko zavest.

Vremenskega preroka mladega Falba napovedbe za december so šle do zdaj vse po — vodi, kajti mesto snega imamo na Kranjskem le dež in blato. Samo planine so s snegom pokrite.

Narodna zveza katoliških volivcev. Poročali smo že svoj čas, da se je na Laškem osnovalo posebno društvo, ki naj bi po celi državi vodilo volitve v občinske zastope, in skrbelo za enotno postopanje katoliških odbornikov. Ker se sedaj smejo katoličani udeleževati tudi drugih političkih volitev, se bo imenovano društvo postavilo na širši temelj. Imenovalo se bo „Narodna zveza katoliških volivcev“. (Unione nazionale fragli elettori cattolici) Pametno se tudi poudarja, da ta organizacija prevzame vso odgovornost pri volitvah. In tako prepriči, da se ne bo vsak politični korak očital škofom.

Denarno pismo izginito. Izginilo je denarno pismo neke draždanske trdke v znesku 6000 mark na neko celovško pošto. V Mariboru je bilo pismo še vknjiženo. Uvedena je obširna preiskava.

Iz lovskih revirjev. Preteklo nedeljo je bil na Raskovcu lov, ki se je zelo dobro obnesel. Zajcev in srn so ustrelili blizu 50 komadov.

V Poljniku smo prejeli od presvetlega cesarja 1000 kron kot podporo za zgradbo jubilejne cerkve brezmadežnega spočetja Marije Device. Farani so sprejeli ta najvišji dar z najiskrenejšo zahvalo. Bog nam obudi še kaj novih dobrotnikov za čast brezmadežne Marije Device. Novo jubilejno cerkev smo dne 6. novembra slovesno blagoslovili. Sveto opravilo je vodil veleč. gospod dekan A. Žlogar ob asistenci osmih duhovnikov. Udeležila se je mnogobrojna množica domačinov in sosedov. Ob tej priliki se moramo farani prav prisočno zahvaliti vsem našim dobrotnikom, bližnjim in daljnim iz sosednih župnij Št. Jurija, Dol, Konjšice, Save, Šmartna in Litije, ker so nam prav pridno pomagali kakorkoli si bodi pri zidanju naše cerkve. Iskrena naj bo tudi naša zahvala vsem onim blagim dobrotnikom iz Ljubljane in od drugod, ki za Marijin oltar nabirajo in žrtvujejo, četudi najmanjši dar. Le ta prošnja je še naša, da nove cerkve še z naprej ne pozabijo, ker se mnogo potrebujemo. Nova cerkev je zidana v baroknem slogu, podobno nemški viteški cerkvi v Ljubljani. Prvotne načrte je naredil veleč. gospod Fr. Avsec, župnik v St. Juriju pod Kumom, po njih pa je delal arhitekt g. Ferdinand Trumler, da so bili oblastveno potrjeni. Zidar- ska dela je prevzel gospod Valentin Accetto iz Ljubljane. Tesarski mojster je pa bil g. Jožef Pipan iz Bistrice pri Sv. Križu. Mizarska dela izvršuje gosp. Jurij Povše iz Dol. Streha je pa krita z eternitom. Vsa stavba dela prav prijeten vtis in zidarsko delo se je dobro izvršilo. Delo samo priporoča delavce.

Iz Aleksandrije, 10. decembra. Veličastno smo obhajali petdesetletnico v čast Brezmadežni. Devetdnevica je bila dobro obiskovana, dasi je skoraj vedno deževalo. Prelepo je bilo na praznik Marijinega čistega spočetja. Dan prekrasen, ogromno število obhajancev, društvenice krščanske zveze Slovencev so prišle vse s svetinjami k skupnem svetem obhajilu. Slovesno pontifikalno sveto mašo je imel prvič v Aleksandriji nadškof Avrelj Briante. Zvečer je bilo krasno pripravljeno procelje cerkve razsvetljeno z električno lučjo, godba in umetni ognji so razveseljevali obilo množico. — Novemu nadškofu se je poklonila slovenska deputacija, broječa 14 Slovencev, katero je presvetli preprijazno sprejel in se prav očetovsko z njimi pogovarjal. — Občni zbor društva „Slovenska palma ob Nilu“ se bo vršil 4 adventno nedeljo ob 6. uri zvečer v samostanski dvorani. — Avstrijec, ki je obhajal na praznik vseh svetnikov svoj skriven zakon, je dobil za nekaj časa na konzulatu zastojno stanovanje in hrano. Skesan je priznal svojo zmoto, katero je voljan popraviti s pravnim zakonom; tega mu namreč

zda več ne brani prva zaročenka v domovini, katero hoče poročiti tukaj stanujoči brat nezvestega.

Šola na Trebelnem. Z ozirom na naše poročilo v št. 266 smo od šolskega vodstva na Trebelnem dobili naslednje pojasnilo: V dnevih, ko hodijo vsled olajšave vsi učenci v šolo, to je, v ponedeljkih, torkih in petkih, letos ni bilo še nikoli tako malo otrok v šoli, kakor trdi dopisnik; pač pa jih prihaja od 61 dopoldancev in 66 popoldancev povprečno 50 v šolo. — Dostavek uredništva: Kdo torej govori resnico?

V Hruštol pri Ljubljani je Anton Hlebš z nožem sunil v roko Antona Lebnar ter ga nevarno ranil.

Častno občanstvo je podelil občinski zastop za Volosko-Opatijo gospodu dr. Franu Mandiču, zdravniku v Trstu.

Ljubljanske novice

Občni zbor gremija trgovcev v Ljubljani. Gremij ljubljanskih trgovcev je imel včeraj v mali dvorani „Mestnega doma“ svoj letošnji občni zbor, katerega pa se je udeležilo le malo število članov, kar je pač tem bolj čudno, ker se je šlo za tako važno zadevo, kakor je preemba gremijalnih pravil. Predsedoval je gremijalni načelnik gospod Bürger, nadzorstveno oblast pa je zastopal magistratni svetnik g. Sešek. — Predsednik se je s toplimi besedami spominjal umrlih članov gremija gg. Ivana Kordika in Matevža Treuna, slednjega kot soustanovnika trgovskega gremija in neumornega pospešitelja društvenih interesov. Nadalje je naznanil, da je vsled naredbe naučnega ministrstva pouk v gremijalni šoli ob nedeljah popoldne prepovedan in da se je lani v tukajšnji gremijalni trgovski šoli uvedel kot prest predmet pouk v slovenski korespondenci; ker je pa bil obisk zelo slab ukrenil je gremij, naj postane ta pouk obližaten, vsled česar je v prihodnje pričakovati mnogobrojnejšega obiska in boljše učnega uspeha. Trgovskemu društvu „Merkur“ podelila se je v poučne in podporne namene subvencija v znesku 200 kron, zaprošena podpora za izdavanje slovenskega strokovnega lista pa se je odrekla. G. Adolf Kordin je poročal o računskem zaključku gremija za leto 1903. Račun, ki izkazuje 3828 kron 75 v. dohodkov ter 720 K 90 v. prebitka, se je soglasno odobril. Premoženje šolskega zaklada znaša 55.311 K 99 v. Končno je občni zbor odobril premenjena gremijalna pravila, kakor jih je sestavil združni inštruktor dr. Blodig. Po novih pravilih postane član gremija vsaka protokolarirana ljubljanska trdka; članarina znaša 10 kron. Pred zaključkom občnega zbora je še načelnik gremija naznanil, da se po došlih mu informacijah skladišče tukajšnjega državnega kolodvora v kratkem primerno razširi. Pripominjamo, da se je zborovanje vršilo skoraj izključno v nemškem jeziku, kar je pač karakteristično za razmere, ki vladajo v ljubljanskem trgovskem gremiju.

Nadina Slavjanska v Ljubljani. Umetniška družba ruskih pevcev Nadine Slavjanske gostovala bode v deželnem gledališču v Ljubljani v torek, dne 20. t. m., in v četrtek, dne 22. t. mes. Kolikor je doslej določeno, predstavljati se ima en večer J. Suhovina sijajno opremljena igra „Svatbaruskih bojarjev“ z zbori in pesmi, en večer pa tudi sijajno opremljena historična drama „Življenje za carja“ od Bjelskega z godbo Glinke, Berestovskega in Rubinstein. Pri vsaki teh predstav nastopa okolu 40 oseb v prekrasnih kostumih ter je pri vsaki predstavi okolu 30 pevskih solo-točk in pevskih zborov. — Slavno občinstvo z dežele se opozarja, da si pravočasno rezervira sedeže v Češarkovitrifiki v Ljubljani.

Sešarkova. „Vajste naše dame so pa včerj z zabmi plejsale“. — Brihtni Ljubljančani se Sešarku čudijo z odprtimi usti. — „Nu ja“, pravi Sešarek, „al jih bodo na mizo dajle?“

Zdravnik dr. Portik zapusti Ljubljano. Naseli se na Češkem.

Krščanska ženska zveza ima jutri popoldne ob pol 3. uri v navadnih prostorih predavanja.

Repertoar slovenskega gledališča. Jutri zvečer je prva predstava Krapilove dramske pravljice „Princezna Pompejska“. V nedeljo sta dve predstavi in sicer popoldne Govekarjevi „Legionarji“ s Patmovo godbo, zvečer pa tretjič in slednjič v sezoni Čajkalovskega velika opera „Onjegin“.

Nemški burši, člani društva „Rhaetogermania“, so danes v belih čepicah hodili po mestu in izzivali. V Ljubljano so jih prepeljali „Karniolci“.

Hitro si je preskrbel denarja. Včeraj dopoldne so bili nekateri gostje v Cernetovi gostilni v Konjušnih ulicah št. 2 jako dobre volje. Med popivanjem je nekemu gostu zmanjkalo denarja. Meni nič tebi nič si je mislil, natakarcica ima denar, ter je med tem, ko je natakarcica Marija Hočvar imela

opraviti v drugih sobah, porabil priliko, žel v vinotoč in ji izmaknil iz predala zlat za 10 kron.

Izgubil je g. Albert Syrinek, profesor v poklju, pozlačen ščipalnik, vreden 16 kron. Julija Lenič, služkinja, pa je izgubila zlat prstan, vreden 12 kron.

Božičnico bodeta imela tudi letos oba mestna slov. otroška vrtca.

Odbor za napravo obleke ubogim učencem in učencem tukajšnjih mestnih ljudskih šol se vsem p. n. dobrotnikom za podporo najtopleje zahvaljuje, in vabi iste najljubše, ki so v razdelitvi, katera bo v nedeljo, dne 18. decembra 1904 ob 11. uri dopoldne v telovadnici I. mestne deške šole. (Komenskega ulice)

Napačni petkronski tolarji. V Inomestu so prijeli družbo ponarejalcev denarja, ki so tudi v Ljubljano spečali nekaj svojih izdelkov. En član te družbe, okoli 40 do 50 let stari mož, je ob pravem času odnesel pete.

Poštena najditeljica 12letna učenka Marija Požlep, stanujoča v Linhartovih ulicah št. 6, je našla denarnico s 40 kronami, katere je izgubila delavka Marija Sever. Deklica je denar oddala policiji.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Lase je. V društvu zdravnikov na Dunaju je pokazal dr. Ranzi 20 let staro pacijentko, ki je jedla, ko se je česala, svoje lase. Pri operaciji so dobili v želodcu velik zvitek las. Sedaj je ozdravljena. — Velika železniška nesreča na Ruskem. Pri Ošanu sta 13. t. m. trčila vojaški in pa tovorni vlak. Pri tej priliki se je vžgal tudi smodnik, vsled česar je bilo 7 vojakov usmrčenih in mnogo ranjenih. — Velik požar v Minneapolisu je uničil del mesta, kjer stanujejo ubožni prebivalci. Tri osebe, med njimi 2 ognjegasca, so zgorele. — Henrik Ibsen umira. — Grozni roparski umor v Belgiji. V Lensu, Belgija, so roparji napadli zasebnico Mattheuse in njeno družabnico pri kosilu in ju umorili. Trupla so nesli v kuhinjo, ju polili s petrolejem in zažgali, stanovanje pa oropali. Istotam so nedavno napadli roparji nekega kolporterja, ga oropali in privezali živega na železniški tir, kjer ga je povezil brzovlak.

Največja obitelj v Ameriki. — izven mormonskih držav — je ona Levy Brissona v Plainfieldu. Gospa Lucilla Leclairova, 43ti otrok imenovanega Brissona, in 16ti otrok njegove tretje žene, povila je pred par dnevi svojemu soprogu zdrave trojčke. Vseh 43 sinov in hčera Mr. Brissona je še pri življenju, toda njemu ni znano, kje se muči 14 njegovih otrok. 29 njegovih otrok, s katerimi se občuje, ima 182 otrok, 96 vnukov, 41 pravnukov in enega prapravnuka. Starčeku je povila njegova prva žena trikrat trojčke in enkrat četvorčke. Druga njegova žena je imela pet parov dvojčkov in tretja štiri pare. Gospa Leclair. mati sedaj rojenih trojčkov, je stara šele 17 let.

Tri milijone dedšine. Nekemu Chrétien, ki je služil kot nižji uradnik v neki tovarni v Chalon-sur-Saone na Francoskem, so prišli povedati oni dan, da mu je umrla neka teta, ki je bivala na Angleškem, ter da je zapustila njemu in njegovima bratoma vse svoje premoženje, znašajoče 3 milijone frankov. Eden njegovih bratov je delavec, a drugi trgovec z živino. Chrétien je — po tej vesti — mirno dalje delal do večera, a potem se je odpeljal v London po dedščino.

Telefonska in brzojavna poročila.

Zopet burna seja ogrskega državnega zbora.

Budimpešta, 15. decembra. Danes so bile mnogo pred začetkom seje vse ulice okoli državnozbornskega poslopja polne občinstva. Policija je imela polne roke dela. V parlament je pustila le poklicane osebe. Opozicijonalcu so se danes zopet korporativno podali v zbornico. Pet minut po četrti na 11 je stopil v zbornico Tisza ter se vsedel v prvo klop. Ko se je seja otvorila, izjavlja grof Andrassy, da dokler bodo v veljavi določbe novega poslovnika, ki so kršenje zakonov, ne bo nihče uspešno mogel zbornici predsedovati. Tudi Košut in Appony v svojih izjavah ožigosata določbe novega poslovnika za kršenje ustave. Appony je dejal, da se morata proti temu nasilstvu mobilizirati parlament in narod. Tisza se vzdigne, da bi govoril, a ne more, ker opozicija Apponyju prireja hrupne, več minut trajajoče ovacije. Čujejo se končne Tiszove besede: „Spoštovana zbornica!“ Velikanski hrup. Klici „Kaj, sedaj smo pa nakrat spoštovani? Ni še davno, ko ste nas nazivali „bandite“. Tisza pravi, da se o do-

godkih 18. nov. ne bo izražal, ker se je že (Klici: „Tu ne!“) Tisza: Opozicija je s svojimi nasilstvi kršila ustavo; proti takim dogodkom, ki so se tu vršili predvčeršnjim, se mora udariti s pestjo vmes. Opozicija divja in kliče: „Vaših nasilnosti ne bomo trpeli! Tisza: Dolžnost parlamenta je premagati obstrukcijo. Vihar postaja vedno večji in silnejši. Opozicijski poslanci se dvignejo in srdito kažejo Tiszi pesti. Neki liberalni poslanec kliče: „Vse tiste, ki so v nevarnosti zapustili stranko, in vse tiste, ki obstruirajo, bi se moralo z bičem zapoditi iz zbornice.“ Ta medklic je povzročil tako ropotanje opozicije, da je moral predsednik prekiniti sejo. Vsak čas se je bilo bati, da se opozicionalci stepo z liberalci. Ob četrti na 12. uro je bila zopet seja otvorena. Tisza je poizkušal govoriti, a ni se ga v velikanskem vrišču skoro nič razumelo. Poslanca Lenghyela, ki je najbolj razgrajal, je predsednik trikrat poklical k redu, naposled je pa rekel, da predlaga, naj se ga izroči imunitetnemu odseku. Vsi opozicionalci planejo s svojih sedežev in protestirajo. Podpredsednik: „Glasovali bomo.“ Tisza se vsede, vsa liber. desnica vstane. Opozic. vpijejo: „Naj se izvrši protipoizkus!“ Pri tem vstane vsa opozicija in desidenti — Ne ve se kje je večina. Opozicija kriči „Eljen“ in divja. Tudi grof Andrassy se udeležuje ropotanja. Opozicijski voditelji se podajo k podpredsedniku, kamor gre tudi Tisza. Vihar traja dalje, zapisnikarji opozicije gredo od svojih sedežev, katere prevrne. Predsednik zopet suspendira sejo. — Ko jo ob tri četrti na 1 otvori se vrši glede Lenghyela glasovanje. 231 glasov je zato, da se zadeva izroči odseku, 167 proti, z vlado, glasujejo tudi desidenti. Hrup. Grof Julij Andrassy kriči na Tiszo: To kar počnete je lahkomišljeno kršenje ustave. Tisza se Andrassyju na glas smeje v obraz. Opozicijski planejo h Andrassyju ter ga dvignejo. Zvečer mu prirede bakljado.

Budimpešta, 15. decembra. Do tri četrti na 2. uro je bila seja štirikrat prekinjena. Sedaj je petič otvorena. Tisza poizkuša govoriti, opozicija ga vedno moti in vpije. Jutri bo vlada zadnjič poizkušala doseči konstituiranje zbornice. Če tega ne doseže, odgodi zasedanje ali pa zbornico razpusti.

Budimpešta, 15. dec. Poslanec Fran Bolgar je izstopil iz liberalne stranke. Poslanec Abassy, ki je storil razžaljiv vzklik, je pozval Zichyja in Rakoczyja na dvoboj. Zvečer ima liberalna stranka konferenco.

Mengoš, 15. decembra. Umrla je Marija Hribar, mati ljubljanskega župana Ivana Hribarja. Pogreb bo v soboto zjutraj.

Split, 15. dec. Tu se govori, da namestnik Avstrija v l. 1905 potrošiti v Dalmaciji 100 milijonov kron v vojaške namene. Zgradila bo več trdnjav.

Ravnokar je izšel:

skladni koledar :1905:

z jako ličnim ozadjem na prav : : : : : dobrem papirju. : : : : :
Cena 70 v., po pošti 20 v. več.

Dobi se pa tudi sam skladni koledar brez ozadja; pri večjem : : naročilu komad à 30 vln. : :

Dobiva se v prodajalni „Katol. tiskovnega“ društva v Ljubljani.

2075 1—1

Učenec

iz boljše hlše se sprejme za špecerijsko trgovino pri tvrdki F. Terdina, Ljubljana.

2076 2—1

Dunajska borza

dne 14. decembra.

Skupna 4% konv. renta, maj—nov.	100 05
Skupna 4% konv. renta, jan.—julij	100—
Skupna 4-2% pap. renta, feb.—avg.	100-25
Skupna 4-2% sreb. renta, april—okt.	100-25
Avstrijska zlata renta	119-60
Avstrijska kronska renta 4%	100-30
Avstrijska invest. renta 3 1/2%	91-20
Ogrska zlata renta 4%	118-70
Ogrska kronska renta 4%	98-10
Ogrska invest. renta 3 1/2%	88-80
Delnice avstro-ogrske banke	16-27
Kreditne delnice	674—
London vista	239-35
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-55
20 mark	23-51
20 frankov	19-05
Italijanski bankovci	95-20
Cekini	11-32

Zahvala.

Iskreno se zahvaljujem za udeležbo pogreba moje matere v prvi vrsti č. gosp. župniku L. Gerjolu v Vel. Laščah, č. gosp. župniku Janezu Debelaku v Št. Jurju, ki sta darovala sv. maše za njo, in čast. gosposu turjaškemu M. Horvatu, g. učitelju Leopoldu Marnu v spremstvu šol. otrok in vsemu drugemu občinstvu, ki se je udeležilo pogreba v ogromnem številu.

Jakob Merc,
župnik.

2079

2077 4—1

Žive ribe

se dobé v trgovini z ribami in delikatesami

J. C. Praunseiss, Ljubljana

1200 kg. v zalogi.

Zunanja naročila se izvršujejo točno.

Izurjeni delavci

vajeni posebno v izdelovanju lesne volne in lesenih klinčkov, se iščejo za Galicijo.

Ponudbe z napovedbo zahtev na upravnishvo »Slovenca“.

2072 2—1

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-9 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24. urah v mm.
14	9. zveč.	728-0	2-9	sl. zah.	jasno	
15	7. zjutr.	727-9	2-0	sl. svzh.	obl.	0-0
	2. pop.	729-6	4-2	„ „	„ „	

Srednja včerajšnja temp. 5-0°, norm. —1-5°.

CUNARD LINE.

Prva direktna parobrodna vožnja

TRST - NEW YORK

in nazaj. Vozna cena v III. razredu

Ljubljana - New York K 186

s prosto izvrstno hrano, pijačo in 100 kg prtljage že od Ljubljane. Najpripravnejša in najcenejša pot iz Avstrije v Ameriko. — Pojasnila in vozne karte pri F. NOWY, agent

Ljubljana, Dunajska cesta št. 32, poleg južnega kolodvora.

2078 1

Letošnje orehe

z lepimi jedrci razpošilja franko na vsako postajo na Koroško, Štajersko, Primorsko in Kranjsko po 14 gld. 100 kg. Franko na vsako pošto 5 kg za 1 gld. 10 kr. proti povzetju.

Anton Werbole,

Medija Izlake. 2062 3—2

Na prodaj

je enonadstropna novo zidana hiša

v najlepšem stanju, pripravna za trgovino, 8% obrestonosno. Lep vrt.

Več pové

F. Stanonik,

2063 3—2 zidarski mojster,

Rožna dolina, p. Vič.

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., subo meso 78 kr., slanina 82 kr., prešedevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld. iz šunka 1 gld. 20 kr. Ogrske la. salame 1 gld. 70 kr. salame à la grške, trde, 1 gld. 50 kr. kg. Velike kl. base po 20 kr. — Pošilham le dobro blago od 5 kg naprej proti povzetju. 399 11—11

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Najkoristnejša božična darila

50

SINGER JEVI ŠIVALNI STROJI

ki so na prodaj samo v trgovinah

SINGER Co

DEL DRUŽBA ZA ŠIVALNE STROJE.

V LJUBLJANI

Sv. Petra cesta številka 4.

Vsak stroj ima to varštevno znamko

Poslavitelj SINGER JEVI ŠIVALNI zavarovalno

2060 6—3

Krojaški salon za gospode

IVAN MAGDIČ * LJUBLJANA * Stari trg šte. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovjših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za „Sokole“.

1377 20—18